

Koluduji, tedy jsem (účastníkem MPZ)

Petr Pumann

Státní zdravotní ústav

Vodárenská biologie 2010

3.-4.2.2010, Praha

Koluze

Koluze = spoluaktérství, tajné dorozumívání, ztěžování něčeho; (práv.) tajné srozumění (poškozující oprávněného), srozumění obviněného se svědky (za účelem maření spravedlnosti)

(<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/koluze>)

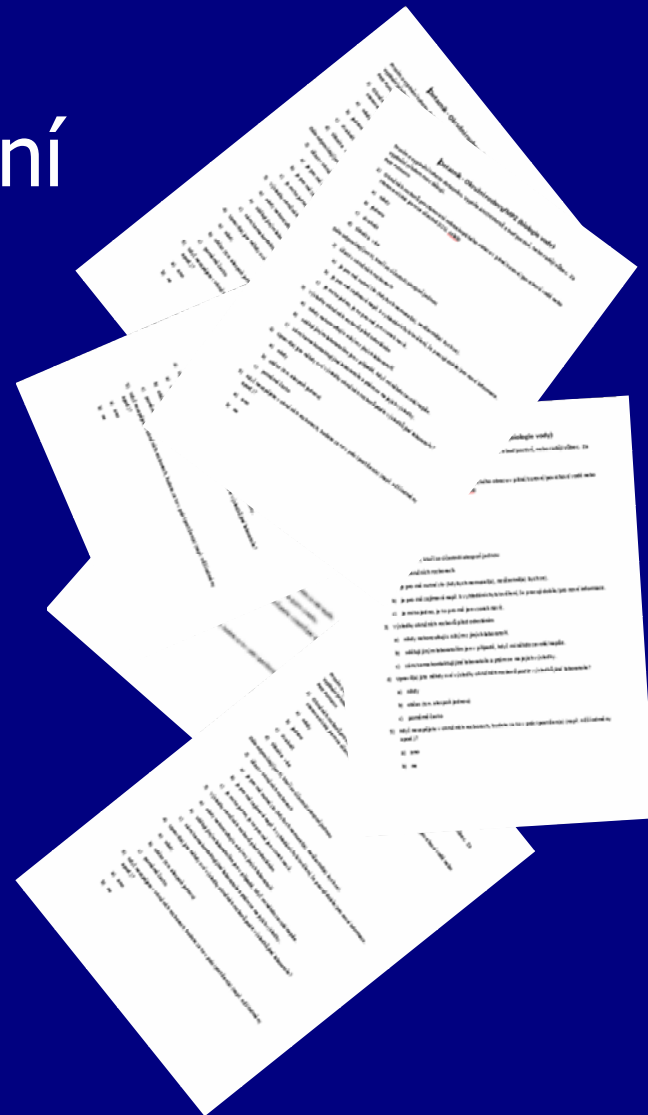
Koluze při MPZ – komunikace o výsledcích MPZ mezi jednotlivými účastníky, než jsou odeslány organizátorovi

Falzifikace při MPZ – uvedení jiných výsledků, než které byly naměřeny účastníkem

Jak častá je koluze a falzifikace?

Dotazníkové šetření

- krátký povinně anonymní dotazník na determinačním kurzu v Dolních Věstonicích
- 46 účastníků – 17 navrácených dotazníků, ale ne všichni účastníci kurzu mají zkušenost s MPZ

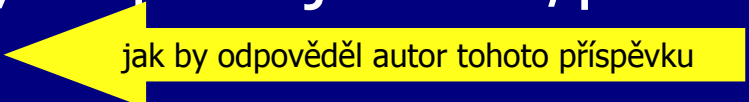

Taška na vyplněné
dotazníky

Vztah k MPZ

Účast v okružních rozborech

- je pro mě nutné zlo (kdybych nemusel(a), neúčastnil(a) bych se). **9**
- je pro mě zajímavá např. k vyhledání chyb/ověření, že pracuji dobře/pro nové informace. **8** jak by odpověděl autor tohoto příspěvku
- je mi to jedno, je to pro mě jen vzorek navíc. **0**

Koludují?

Výsledky okružních rozborů před odesláním

- nikdy nekonzultuji s nikým z jiných laboratoří. **0**
- sděluji jiným laboratořím jen v případě, když mi někdo zavolá/napiše. **8**
- sám/sama kontaktuji jiné laboratoře a ptám se na jejich výsledky. **9**

← jak by odpověděl autor tohoto příspěvku

Falzifikuji?

**Upravil(a) jste někdy své výsledky
okružních rozborů podle výsledků jiné
laboratoře?**

- nikdy **4** jak by odpověděl autor tohoto příspěvku **???**
- občas (tzn. alespoň jednou) **12**
- poměrně často **1**

Postihy za neúspěšnou účast

Když neuspějete v okružních rozborech, budete za to v práci postižen(a) (např. nižší odměny apod.)?

➤ ano **3**

➤ ne **14**

← jak by odpověděl autor tohoto příspěvku

MPA 20 - 01 – 08

(požadavky na organizátory MPZ)

- *„je-li to prakticky možné, pak musí být programy ... navrženy tak, aby poskytovaly co nejmenší příležitost ke koluzi a falšování výsledků“*
- tzn. že se tím jako organizátoři musíme zabývat

Lze vůbec zabránit koluzi a falzifikaci výsledků?

Možnosti organizátorů (1)

➤ dezorientovat účastníka

- různé koncentrační úrovně
- kódování vzorků

problémy:

- může to naopak zvýšit komunikaci mezi účastníky
- nutný dostatečný počet účastníků
- je to organizačně náročnější
- odliv účastníků k jinému organizátorovi

➤ zdůrazňovat, že se jedná o neetické chování

problémy:

- koluze není jako neetická vnímána a většinou ani falzifikace (je spíš odborně degradující)

Možnosti organizátorů (2)

- nevázat na neúspěšnou účast postihy
  - např. krácení odměn za neúspěšnou účast problémy
    - vždy se najde důvod, proč je lepší uspět 😊
- smířit se s realitou, že se koluze i falzifikace výsledků při MPZ běžně vyskytují

Smířit se s realitou (1)

- při externích auditech
  - brát v potaz méně výsledky MPZ (konečně falzifikace není jejich jediným nedostatkem)
  - více se zaměřit na skutečné dovednosti (při pohovoru, praktické práci s mikroskopem (určování))

Smířit se s realitou (2)

- při stanovení vztažných hodnot
  - nebrat výsledky všech účastníků, ale jen těch, u kterých je falzifikace méně pravděpodobná (osobní znalost pracovníků terčových laboratoří)

Smířit se s realitou (3)

- MPZ k šíření nových informací
  - nové informace na seminářích a ve zprávách
  - informace o v atlasech neuvedených nebo nových nebo málo známých taxonech

Smířit se s realitou (4)

- Účast v MPZ může být užitečná i přes falzifikaci výsledků
  - nápravná opatření se přesunou mimo oficiální dokumentaci

Ale je jasné, že totálním ignorantům bez zájmu o svůj obor je účast v MPZ k ničemu

Děkuji Vám za pozornost
a všem respondentům dotazníku za ochotu